

ŽUPNIJSKO GLASILO

župnij



Svetega Jerneja in

**Svetega Antona
Padovanskega**



Leto XXIX. številka 698 datum 3. 5. 2026

ŠMARNICE V ZGODOVINI

Šmarnice so še vedno ena najbolj priljubljenih ljudskih pobožnosti na Slovenskem. Majniška marijanska pobožnost je po raziskavah nemškega liturgika Küppersa nastala v povezavi s češčenjem lesa križa v maju, s čimer so v nemških deželah nadomestili pogansko majsko drevo (Maibaum). Pobožnost se je začela sredi 19. stoletja in se je hitro priljubila ljudem. Med Slovenci se je majniška pobožnost začela v ljubljanskem semenišču na pobudo četrtoletnika Jerneja Lenčka leta 1851, od tod pa se je hitro razširila po vsej slovenski deželi. Besedilo za to pobožnost z naslovom **Mesec Marije** je že leta 1842 iz francoščine priredil Davorin Trstenjak. Leta 1852 so to marijansko pobožnost obhajali v ljubljanskem Alojzijevišču, leta 1855 so pobožnost obhajali že v romarski cerkvi na Kalobju, leta 1860 v mariborskem bogoslovju. Janez Volčič je leta 1855 napisal knjigo z naslovom **Šmarnice**, po cvetlici, ki vzcveti v začetku maja, in pod tem imenom se je pobožnost hitro razširila med ljudmi. **Ljudje so to pobožnost vzeli za svojo in so jo obhajali pri številnih Marijinih kapelicah, kjer so brali šmarnično branje, molili litanije in peli Marijine pesmi.** Še danes je ta navada marsikje ohranjena, čeprav imajo danes po cerkvah šmarnice največkrat med mašo.

Ker so v zadnjih desetletjih duhovniki šmarnice uporabili tudi kot posebno katehezo za otroke, je nastalo tudi posebno šmarnično branje za otroke in posebno za odrasle vernike. (*Družina*, 7. 5. 2006).

Marijino posebno češčenje v mesecu majniku sega že v 16. stoletje, redne pobožnosti pa so se razvile šele v 18. stoletju. Prve šmarnice so obhajali v Ljubljani leta 1851 v bogoslovnem semenišču. Pobožnost se je kmalu razširila po drugih zavodih in župnijah, tudi zunaj Ljubljane, in se je ljudstvu brž močno priljubila. Pobožnost, ki so jo začeli imenovati po majniških cveticah, šmarnicah, so kmalu pričeli opravljati tudi zunaj cerkve – na vasi, pri kapelicah in znamenjih. Tako se je splošno udomačila. (*dr. Niko Kurent, Praznično leto Slovencev*)

<https://katoliska-cerkev.si/ljudska-poboznost-smarnic-v-zgodovini-slovencev>

Mesec maj, ko narava ozeleni in mnoge rože olepšajo raj pod Triglavom, je posvečen najčudovitejši roži – **Jesusovi materi Mariji**. Koliko lepih spominov imamo na Marijin mesec, ko smo pri šmarnični pobožnosti prepevali naše nesmrtno pesmi v čast Mariji, Pomočnici kristjanov, in Marijo vedno znova doživljali kot **vseh slovenskih src Kraljico**. Kadar so v naše življenje prihrumele mnoge skušnjave, smo se zatekali k Mariji, ki je prihajala k nam iz nebes v nepozabni nebeški svetlobi in milini. Koliko slovenskih družin je že našlo pri Mariji tolažbo, duševni mir in rešitev iz hudih kriz, ki lahko pridejo v vsako družino!

**Naj nam nebeška Mati Marija,
še posebej po priprošnjah ob šmarničnih pobožnostih,
pomaga, da se bodo naše družine odpirale Božji ljubezni ...
naša srca ogrevala za dobro ... in bomo lahko še naprej ostali Jezusovi in
Marijini! Naj naše družine vselej spremlja obilje blagoslova. M. Ipavec**

Šmarnična pobožnost, **ŠMARNICE** bodo:
v župnijski cerkvi (ob 18.00 za otroke in ob 19.00, s sv. mašo, za odrasle) in
v Josipdolu (kontaktna oseba: ga. Petra Klemen).

S šmarnicami začnemo v ponedeljek, **4. maja 2026**.

Vabljeni, tako otroci kot odrasli!

Pon., 4. 5. Florijan (Cvetko)	Ob 18. uri šmarnice za otroke Ob 19. uri za + Rozo Ladinik – <i>po maši</i> srečanje članov ŽPS-ta
Tor., 5. 5. Angel	Ob 18. uri šmarnice za otroke Ob 19. uri za + starše: Marijo in Andreja Gradišnika, sestro Zaliko, Cvetka in Melito
	Začetek tridnevnice pred prejemom zakramenta sv. obhajila
Sre., 6. 5. Dominik Savio	Ob 18. uri šmarnice za otroke Ob 19. uri za + Marijo in Jožefa Planinšiča ter vse + Burggrafove
Čet., 7. 5. Gizela	Ob 18. uri šmarnice za otroke Ob 19. uri za + Ivana in Jožefa Pušnika
Pet., 8. 5. Obletnica izvolitve papeža LEONA XIV.	Ob 18. uri šmarnice za otroke Ob 19. uri za + očeta Franca in brata Franca Kačiča
Sob., 9. 5. Ludovika de Marillac	Ob 19. uri za + Milana Pogača in vse + Rokove

<p>Ned., 10. 5. 6. VELIKONOČNA NEDELJA</p>	<p>PAPEŠKA NEDELJA <i>Ob 8. uri na Sv. Antonu na Pohorju za + starše Strmšnik ter brata Janka in sestro Cvetko</i></p> <hr/> <p>Ob 10. uri SLOVESNOST PRVEGA SVETEGA OBHAJILA za žive in + župljane</p>
--	---

Seme, posajeno v brazdo Frančiškove vizije

*Zapis je nastal ob izvolitvi papeža Leona XIV., 14. 5. 2025,
in je izšel v tedniku za Slovence v Italiji, NOVI GLAS*

Presenečenje? Da, vsaj zame je bilo tako, pa čeprav nisem podlegel novinarskemu "nasilju", ki je po pre mnogih kanalih sestavljal tako lestvico, kakor jo običajno za državnozbornske in državniške volitve. Tudi tokrat so pozabili, da **Cerkev ni država ... da je njena sestava vendarle piramidalna, in ne demokratična ... da je ne vodi človeški dih, ampak Božji duh.** In zopet so nekateri kardinali stopili v konklave kot "papeži", iz Sikstinske kapele pa izstopili kot kardinali.

Moje presenečenje je tudi plod slabega poznavanja kardinala Prevosta, kar pa so hitro razblinili podatki, ki sem jih prejel v roke takoj po razglasitvi njegove izvolitve in njegovega novega imena: **Leon ... Kot Leon Veliki**, ki je ustavil Hune (*v Ogleju jih niso in še danes obiskujemo razvaline*) ... kot **Leon III.**, ki je v božični noči leta 800 okronal Karla Velikega ... kot **Leon IX.**, ki je začel reformo Cerkve v 11. stoletju ... kot **Leon XIII.**, ki je prvi odprl okna Cerkve in pogledal v tedanjo družbo, v krizo industrijske revolucije in tlačenje proletariata ..., pa tudi kot **brat Leon**, ki mu je sv. Frančišek največ zaupal in je postal ljubosumni varuh čiste tradicije, branitelj izvirnega nauka sv. Frančiška.

Papež Leon XIV. Ni papež Frančišek, ker fotokopije niso nikoli izvornik ... a obenem je seme, ki je padlo v brazdo, ki jo je zaoral Frančišek. Na prvi pogled morda strog in samozavesten, v resnici pa si je v življenju velikokrat dobesedno umazal roke, ko je stregel potrebnim. Športnik po srcu in v telesu bo znal gotovo nagovoriti športnike sveta, da je urjenje svojega telesa in sposobnosti del Božjega načrta: **"Bog ju je blagoslovil in Bog jima je rekel: Plodita se in množita, napolnita zemljo in si jo podvrzita; gospodujta ribam morja in pticam neba in vsem živim bitjem, ki se gibljejo na zemlji!"** (1 Mz 1,28)

Kaj pričakujem od papeža Leona XIV.? Želim si prisvojiti besede kardinala Paglie, ki je v enem izmed televizijskih pogovorov pred konklavom takole izjavil: **"Novi papež bo novi papež, ne bo klon nobenega prejšnjega. V tem bo povsem novost, izraz njegovega življenja, njegovih sposobnosti, občutkov, znanja in značaja; a Cerkev, ki je do sedaj odpirala okna in vrata v svet, jih ne bo mogla več zapreti."**

Rimskemu škofu voščim prav to: **da bil kljuboval duhovnim in materialnim nasprotnikom človeškega dostojanstva ... da bi budil in bodril vero v vseh članih Cerkve ... da bi ostal tak svetilnik, kakor je bil v perujskih misijonih ... da bi njegova dobrohotnost in iskrenost razorožila vse, ki so prijeli ali bodo kdaj prijeli za orožje**

uničenja. Vem, da si bo za to zelo, ali celo najbolj, prizadeval, saj je bil njegov prvi apostolski načrt, prvi glas, prva beseda javnosti: **“Ko se je tistega dne, prvega v tednu, zvečerilo in so bila tam, kjer so bili učenci iz strahu pred Judi, vrata zaklenjena, je prišel Jezus, stopil v sredo mednje in jim rekel: ‘MIR VAM BODI!’”** (Jn 20,19)

Msgr. Karel Bolčina

Pon., 11. 5. Pankracij	Prošnji dan: <u>ob 10. uri na Janževskem vrhu</u> za + Štefanijo Miklavc Ob 18. uri šmarnice za otroke Ob 19. uri za + Ano Iršič
Tor., 12. 5. Leopold Mandić Bonifacij	Prošnji dan: <u>ob 10. uri v Hudem kotu,</u> <u>»pri sv. Bolfenku«</u> za + Heleno in Alojza ter sina Zdravka Švajgerja Ob 18. uri šmarnice za otroke Ob 19. uri za + Štefanijo in Julija Lesjaka ter Rada in Roka
Sre., 13. 5. Servacij Fatimska Mati Božja	Prošnji dan: <u>ob 10. uri »pri sv. Lenartu«</u> za + Ano Škvarč Ob 18. uri šmarnice za otroke
Čet., 14. 5.	GOSPODOV VNEBOHOD Ob 19. uri za + Alijano Garmut
Pet., 15. 5. Zofija (Sonja)	Svetovni dan družine Ob 18. uri šmarnice za otroke Ob 19. uri za + Petra Kramljaka, st.
Sob., 16. 5. Janez Nepomuk	Ob 19. uri za + Justino in Karola Ovčarja ter starše: Golob in Ovčar
Ned., 17. 5. 7. VELIKONOČNA NEDELJA	NEDELJA SREDSTEV DRUŽBENEGA OBVEŠČANJA Ob 8. uri za žive in + župljane Ob 10. uri na Sv. Antonu na Pohorju za + Marijo Osrajnik

O, Marija, sveta Devica, Mati Jezusa, našega Odrešenika, prosi z nami Kristusa, naj njegov mir prebiva med nami in nas noč in dan varuje vsega hudega.

Večerna molitev vzhodne Cerkve